

Szerkesztői iroda:
A KIADÓHIVATALBAN,
korá
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.

Kiadó hivatal:
WOKAL JANOS KÖNYVKERESKEDESE
hová a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.

Képfiratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy ívben.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre 4 ft.
Fél " 2 " :
Negyed " 1 " :

HIRDETMÉNYEK DIJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Az 1872. évben életbe lépett kir. bíróságok szervezeti rendszere másod ízben hozatott a törvényhozás elé. — Azt, amit 1872. évben oly bőkezűleg, felesleges számban alkottak meg, 1875. évben lényegesen és sok tekintetben sérelmesen redukálta az erre felhatalmazott minisztérium határozata. Oly nagyszámban apasztattak a bíróságok, hogy a nyert tapasztalatok folytán a kormány legújabb törvényjavaslatában a kir. járásbíróságok számának szaporítására kért felhatalmazást. — Egyelőre 10 járásbíróság czéloztatott rendszeresíteni; hogy hova: azt sem a törvényjavaslat, sem a miniszteri indoklás, sem a kormány nyilatkozatai nem adták tudul

Megyéinkben Vizakna bizonyosan kapott volna. Szerencsétlenségre ezen javaslattal össze volt kötve két törvényszéknek t. i. a jászberényinek és a karczaginak Szolnokra leendő áthelyezése, mi oly nagymérvű ellenzést keltett föl, hogy a javaslat ezen része csak három szótöbbséggel ment keresztül, — mi azután azon — eddig tudunkra páratlanul álló következményt vont maga után, hogy az egész törvényjavaslat a harmadszori felolvasásnál megbukott, az ellenzék véletlen többsége folytán. Őszintén sajnáljuk, hogy a kérdések képeslétosságánál fogva nemcsak Szolnok nem kap törvényszéket, hanem a kir. járásbíróságok tervezett felállítására is elmarad a jövő télészakra.

A lefolyt vita nagyjából helyi és személyi érdekű volt. A „hazabeszélés“ virágkorát élte. — És csak egyetlen férfi emelkedett kellő magaslatra, ki a követett igazságügyi politikának elvi szempontokból nem minden kérdésben barátja, ki vagy a közigazgatási, mint az igazságügy terén, hazai viszonyaink között legszükségesebb és helyesebb reformok lankadatlan harcossza: Dárday Sándor, a nagyenyedi választó kerület képviselője.

Javaslat, mely egy sokszor emlegetett, de ritkán alkalmazott elvnek törvényhozási szentesítése lett, a jelenlegi biztalan, sokszor személyi és helyi érdekektől függő állapotnak kívánt véget vetni, a közigazgatás és jogszolgáltatás védelmét egyaránt igénylő közönség érdekében. E javaslat így szólt: „utasítatik, hogy az igazságügyminiszter, hogy a kir. törvényszékek és kir. járásbíróságok végleges szervezésekor a törvényszékek és járásbíróságok székhelyei lehetőleg a közigazgatási hatóságok székhelyeivel egyezőleg állapíttassanak meg.“ A képviselőház legkiválóbb tagjai: Apáthy István, Jókai, Mór, br. Kemény János stb. irták alá javaslatát is, azellenzék szónokai, mint pld. gr. Apponyi Albert, magukévá tették a javaslatot, melyet a képviselőház — az igazságügyminiszter felszólalása után — határozattá is emelt.

A javaslat helyes és szükséges volt. Mert, ha a törvényhozás az 1883. XV. t.-czikkben kimondotta azt, hogy a jogszolgáltatás székhelyei lehetőleg a kir. járásbíróságok székhelyeire tétesenek, a bíróságok szervezésekor is szintoly következetesen kell — viszonyosság szempontjából — figyelemmel lenni, a már szervezett közigazgatási központokra úgy a törvényszékek, mint a járásbíróságok elhelyezése végett.

Valóban fájjaljuk, hogy ez elv gyakorlati kivitelére kormányunknak ezúttal módja nem lehet, de szívesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy ez elv bátor hangzójának: Dárday Sándor képviselőnek időszerű fellépéséért és kivívott sikeréért a közönségnek nyilváníthatassuk.

Egy szó Alsó-Fehérmegye községi és körjegyzői kartárs urakhoz.

A „Közérdek“ f. évi február havi egyik számában örömmel olvastam, hogy a balázsfalvi járás körjegyzői kara a körjegyzői nyugdíjalap javára tánevizigalmat rendez.

Nem mulaszthatom el ezen alkalommal — igénytelen személyemtől kitelhetőleg — Alsó-Fehérmegye t. jegyzői kartárs urakhoz saját érdekünkben egy pár szót intézni és arra figyelmét felhívni.

Nem hiszem, hogy léteznék valamely pálya — hivatal — mely több odaadóbb szorgalmat és munkásságot igényelne és mégis anyagilag hálátlanabb pálya lenne, mint a körjegyzőség.

Egy jóra való körjegyző ha hivatásának — törvény és az előirt szabályrendeletek értelmében — meg akar felelni, tekintve a naponként mind inkább felhalmozott teendőit, minden erő megfeszítés nélkül nem teheti; vagy pedig ha magán segíteni akar, úgy az a nélkül is csekély fizetéséből segédet kénytelen fölvenni.

Fizetés! bizony inkább kegydinnak lehet mondani azon kevés fizetést, mit egy körjegyző huz évente és azt miként? hányszor kell majdnem fél évig várakozni, míg a keservesen reá szolgált fizetéséből nagy későn az amugy is tulterhelt néptől ő maga felhajtva, annak kevés részletét kézhez kapja.

De ez még mind addig, míg a körjegyző ép, egészséges szolgálatra képes, mind hagyján. — Azonban milisz akkor, ha megvénül, avagy szerencsétlen balsors éri? ha munkaképtelenné válik akkor? . . . Akkor mintegy javíthatatlan és dologra alkalmatlan szerszámot lomtárba helyezik, hadd legyen ideje magában az élet változóságára, valamint rövid pályafutásáról elmélkednie.

De még akkor is, hogy mondja azt — én férfi vagyok s mind addig, míg egy csepp vér ereimben mozog, a mindennapi megkeresésének lehetőségétől nem rettegek.

Azonban vegyük azt, a midőn egy, ifjan a körjegyzői hivatalban lévő egyén rövid pályafutása után jó éjt mond a világnak, maga után hagyva özvegyt és árvákat, mi sors vár azokra?! Nem kell messze mennünk példa van elég reá. Mi várhatna az eképp elmaradt özvegy és árvákra, mint a legnagyobb inség és nyomor. — Hogy meginduljon könyör adományért esenni, arra gyengének érzi magát egy nő, de szégyenlené azt önmagától is; mert noha akadnának könyörülő szívű emberek, de viszont lenne olyan elég, a kik szemére hányva fiatal koruk, avagy egyéb látható előnyük — és szinte jogosan — oda vágnak: dolgozz és lessz!

Ez így nincsen jól. Nézzük csak a természet ama parányi férgzeit, a hangyákat, avagy a szorgalmas méhe-

TÁRCZA.

A bál.

— Báli tanulmány. —

Ha nem volnánk az évek abban a részében, melyben mindent kedélyes oldaláról kell felfogni s mindenképp a bált, kedvem volna egy komoly értekezést írni tárgyamról, mert a milyen nevezetes szerepet játszik a társas életben s a milyen nevezetes életjelenségeknek képezi kutorrását nem egyszer, ezt is megbirná. Elbeszélhetném hosszú historiai bevezetéssel a bál eredetét, fejlődését, elősorolhatnám renben mindazokat a tényezőket, melyeknek hatása alatt mostani alakjában előállott s aztán . . . aztán azon a napon, melyen olvasnak, legalább 50 perczenttel több bevételre lenne az unalomnak az ásitástól csigázott mézes és nem mézes ajkak jóvoltából. — Lehet, hogy még némely merengő szem sem maradna szárazon, midőn a szív fájó vágyódással álmodná magát vissza az elmúlt szép időkbe, a mikor bál nélkül is könnyebb volt meglelni a rokonkebelt s mulatott mindenki úgy és akkor, a hogy és mikor kedve telt.

El hát e sötét szándékkal! maradjunk csak a jelenben. Mi hát az a mostani bál?

A bál bizonyos előre készített, sok kivétellel tarkázott s nem minden pontjában respectált terv (táncrend) szerint útemes mozgásba hozható, ezernyi variatioval, permutatioval és combinatioval gombolyítható, belső és külső színárnyalatok, színvallomások megszámlálhatatlan sokféleségében leledző gyülekezet, melynek alkotó tagjai mindenképp felett „czimzették és családjaik“, azaz rendszerint felnőtt férfiak és nők vegyesen, korkülönbség nélkül, a meghívás határain belül, az állásuknál fogva odatartozó

meg nem hivottak méltányos igényeinek kellő figyelembe vételével, jogainak épségben tartásával.

Czélja nagyon sokféle. Azonban a megoszló vélemények, úgy nagygyában, a következő pontokban találkoznak:

a) nyomasztó (sokszor túrhető) pénzülszükségben szenvedő egyesületek, morális vagy másféle testületek pénz-tára javára, gyakran (különösen divatos) jótékony czélak előmozdítására eszközözendő jövedelem szerzés. Ehez járul mint fő mellékes czél a rendezőség érdemeinek, buzgóságának méltatása stb.

Jegyzés. E pont alá főleg a reguláris nyilvános bállok sorozatának. Határozott kárhözátítás alá esnek az anyagilag nem sikerült bállok, mikor is a rendezőség érdemeivel nem igen díeskszik.

b) Különösen fiatalabb nőtlen férfiak és hajadonok ünnepeles találkozója s eshetőleg szívbéli közeledése a statusquo megváltoztatása végett.

Jegyzés. Az összes lehetőségek és rendkívüli esetek tekintetbe vételével ez a pont mindkét nemű előrehaladottabb korukra (aggregények stb.) és alkalmazható, az özvegyek és árvák jogos reményeinek tiszteletben tartásával. A fiatal házassokra nézve (rendes viszonyok között) e pont, a dolog természete szerint, hatályon kívül helyezendő a „jámor óhajtások“ ki nem zárásával.

A magasabb gondviselés, mely semmiféle teremtményéről meg nem feledkezik, böles előrelátással rendelte a bált, az említettekén kívül még arra is, hogy ott, mint a társadalmi internationalis jogok alá helyezett semleges területen az egymásért epedő, de egymástól nagyralátó szülők, rokonok szívtelensége által elszakított roménytelen szerelmesek rövid, de édes csalódás karjain altatták el megbusult szívök fájdalmait

c) A tán cz, mint eszköz a megelőző pont könnyebb érvényesítésére.

Jegyzés. E pont hatálya alól, főleg éjféltán és szük-

ség esetében, az idősebb taták és mamák, sőt a türelem és esendes megnyugvás mintaképei: „a jó férjek“ sem vonhatók ki.

Időzzünk egy kissé e pontnál, hiszen e nélkül nem is képzelhető a bál. Ez a rokon- és ellenszenv próbaköve. Ez által tisztába jöhet minden gavallér, hogy hányadán van imádoztjával.

Végtelen nagy különbség van az egymással rokon-szenvezők és egymás iránt közönyösök táncza között, a harmadik eset már tragikomicus, t. i. a mikor, csak az egyik fél lelkesül a másik iránt s vizonzásra nem talál.

Hordozzuk csak körül szemünket a tánczoló párokon.

Amott egy csinosnak mondható pár. Egész lényökön, minden mozdulatukon meglátszik a kölcsönös vonzalom. Egymásra tapadt tekintetökben szívök mélyébe lehet látni; szemükből átviláglik a szerelem ragyogó fénye, olyanok, mint a transparent. Beszélgetésök susogó, maguk körül semmire sem ügyelnek s oly nehezen válnak meg egymás édes ölelésétől, melyre a tánc ráütötte hitelesítő bélyegét. Hogy reménytelen szerelmesek, főleg onnan tudhatni, hogy a mama vizsga szeméit mindenképp kerülni szeretnék és soha közelében nem tánczolnak. Oh ha egy rövid éj illuszi egy egész életet képviselnének, mi boldogok lennének!

Aztán láthatod a kötelességből tánczoló egész sorát. Egy tekintetre kitünik, hogy egymás iránt közönyösök, s hogy egymás karján mindenik másra gondol, mást keres tekintetével.

Nem régen történt egy bálban, hogy egy ily közönyös párból a nő is, meg férfi is elárulta magát; csaknem egyszerre mindkettő más néven szólította a másikat. Alapos a gyanu, hogy mindketten kedveltjökre gondoltak, azzal álmodoztak.

(Vége következik)

ket, mely nemesen felhasználják a kedvező nyarat, mint szállnak virágról virágra és fáradtságot nem ismerve, mint igyekeznek kamrácskáikat tölteni meg, hogy majdan a zord tél beálltával ne legyenek kénytelenek a más ajtajára, könyörületességére szorulni, — vagy a mi legszomorubb — éhen veszni.

A kis méh példát mutat nekünk, hogy mint kell iparkodni és tenni, mert a jelen idő a mi nyarunk, de a jövő a mi — talán szomorú — télünk. Fel tehát munkára!

Az állam a saját hivatalnokai, tisztviselőiről gondoskodik. Nekünk magunkról kell gondoskodni. Fel kell mar egyszer emelkedni a nehéz tespedés hosszan tartó álmából és minden követ a magunk érdekében megmozgatni.

Az 1871. évi XVIII. t. cz. máig is érvényben levő 67. §. 5-ik bekezdése világosan mondja, hogy „az elagott jegyzők és a jegyzők özvegyei és árvái biztosításáról segély és nyugdíj-pénztárak, avagy gyámintézetek felállítását a törvényhatóságok szabályrendeletileg tartoznak intézkedni.”

Ez szép és helyes intézkedés lenne, de hogy megvalósuljon első sorban tőlünk függ!

Igen mi tőlünk, mert hogy ha mindnyájan egy akarat magunkévá tesszük az égetően szükséges „nyugdíj-alap létesítése iránti eszmét,” úgy fellépésünk és munkálkodásunkat siker fogja koronázni.

De valóban, melyik jegyző kartársunk nem szívesen áldozna évenként egy bizonyos meghatározott összeget e fontos és minden nemű tekintetben üdvös célra!

És ha egyszer e bizonyos cél létrejöttéről kétség nem merül fel — az megvalósulna — szeretném látni, hogy nem sokkal jobban esne a minden napi nehéz teendők teljesítése után a kis családi körben örömmel gondolni rá, hogy szereteteinkről, habár némileg is gondoskodva van. Míg ellenben eltekintve attól, hogy az embernek nem egyszer több felsőbb helyről érkezett kemény rendeletek, nem csak az a napi, hanem egész heti jó kedvét elrontják, ha esendes családi körébe tölt is egy pár percet, mely fájt érzettel kell gondolnia még arra is, hogy ha tetszenék a halál ő hatalmasságának az árnyék világából kiküszöbölni, szereteteink a mások ajtaján a szenvedés és nyomorban maradnának.

Minden józan gondolkodású kartársam beláthatja, hogy minden nemű halogatás csak ok nélküli idő vesztegetés.

Nekünk tennünk kell, még pedig sietve. Mutassuk meg, hogy mi nem csak az állam, a megyei intézményben használható közegek, hanem ott a hol a saját és családunk érdeke kívánja — férfiak és családapák vagyunk, hogy némi áldozattól nem iszonyodunk, nem vonakodunk. Csak így mutatjuk meg életrevalóságunkat.

En mind ezeket kívánatosnak láttam felsorolni és egyuttal Alsó-Fehérmegye jegyzői egyesület választmányának is figyelmébe melegen ajánlani, ezen minden jegyző kartársunk saját ügyét magáévá tenni, és ha szükségesnek látja e tárgyban értekezletre rövid időn Nagy-Egyedre egy rendkívüli gyűlés megtartását kieszközölni és arra ns Alsó-Fehérmegye összes t. jegyző és segéd-jegyző karát meghívni szíveskedjenek.

Egy érdekelt.

LEVELEZÉS.

Verespatak, 1884. febr. 20.

T. szerkesztőség!

A miért évekig küzdöttünk, a miután évekig vártunk; azt szeretett tanfelügyelőnk nsgs Gáspár János ur pártfogása folytán végre megnyertük: a verespataki leányiskola megnyílt és át lett adva magaslatos hivatásának. A t. szerkesztőség engedelmével a megnyitásról egyet-mást elmondok.

Gáspár János tanfelügyelő ur, Berényi Paula és Vajna Janka tanítónőkkel, e hó 9-én este érkezett városunkba. 10-én reggel 11 órakor volt a megnyitás. Az iskolába érkező tanfelügyelőt és tanítónőket lelkes éljenzéssel fogadta a szép számmal összegyűlt közönség, melyben különösen a nők voltak szép számmal képviselve. A dalkör elnökkel a „Hymnust”, mely után szeretett tanfelügyelőnk tartott egy alkalomszerű beszédet, mely főképp a szülőknél, de a tanítónőknél is szólt. Minden szavában a gyakorlati paedagogia volt kifejezve, mely megérdemelné, hogy minden szülő szíve táblájára vessse és azt kövesse, mert akkor nem volna anyyi szerencsétlenség, anyyi késő bánat az életben, nem szürkülne meg anyyi szülő haja idő előtt gyermekei magaviselete miatt. E beszéd bevégzése után, bevett a tanítónőktől az esküt s őket magaslatos hivatásukra figyelmeztette; megjelölte az irányt és utat, melyen haladniuk kell, s hisszük, hogy csakis ezt követve érhetik el céljukat. Damó Vilmos isk. gondnoksági elnök egy szép beszédben megköszönvén a magas kormányzat és tanfelügyelőnk pártfogását, a dalkör hazafias énekével a szép ünnepély véget ért, de csak azért, hogy más helyt folytatása következzenek.

Ez alatt a régi kaszinóban nagy sürgős-mozgás volt! Ebergényi Gyula okl. gyógyszerész ur ötven vendéget várt, a kiket elfogadni és kielégíteni bizony nem könnyű dolog, mert ezek mindnyájan tudták és érezték, hogy: az ember nem csak igével él, hanem a mellé még pulyka és töltött káposzta is kell. És az ő szakértői rendezése mellett csakugyan megvolt minden. A pulykák a ruczákkal, s ezek malacokkal — bárha az életben gyakran ellenséges lábba állanak is — most kibékültek, tudván: hogy oda lent már nem fáj semmi!

A magyar embernek természetében van a pohárköszöntés, ha nincs egyéb, még vízzel is köszönt; de hátha még Ajtay János barátunk jó bora stimol, akkor csakugyan mindenki siet kifejezést adni érzelmeinek. — Mi természetesebb tehát, hogy a pohárköszöntéseknek itt is bővíben voltunk. Az első Gáspár János tanfelügyelő ur mondotta Trefort közoktatási miniszterre, Bakó Lajos un. lelkész a tanfelügyelő urat, mint a népnevelés derék bajnokát éltette, Ebergényi Mózes Damó Vilmos és Boér Béla derék szolgabírákra. Damó Vilmos szolgabíró a különböző nemzetiségek és vallásfelekezetek közti egyetértésre; Pacurariu János g. kath. lelkész, szintén a nemzeti-egyetértésre, Bakó Lajos a tanítónőkre köszöntött, biztosítván őket a verespataki közönség szeretetéről, ha ők is igyekezni fognak feladatuknak megfelelni.

Ez alatt Ajtay János bora mind érezhetőbben működött, s már nem lehetett gátat vetni a felhevült érzelmeinek. De hogy e hangok ne enyészzenek el eredménytelenül, hogy valami állandó nyomuk legyen: megkezdődtek a fizetési pohárköszöntések. Szeretett tanfelügyelőnk ugyanis azt indítványozta, hogy mindaz, a ki köszönteni akar, mindaz, a kire köszöntenek, fizessen bizonyos összeget a tanítók özvegyei és árvái javára. És akkor kezdődtek a rövid, de tartalmas felköszöntések, lévén mindeniknek a tartalma legalább 2 frt. A meglepő eredmény nem is maradt el, mert ez időszertü eszme néhány perc alatt 60 frtot eredményezett. A végrehajtást ifj. Ebergényi S. eszközölte, ki oly végrehajtónak bizonyult, hogy Szapáry lámpással is kereshet olyat, még sem kap, ily végrehajtókkal az ország rövid idő alatt megmenekednek a deficitől.

A hol zene és szép nők vannak, ott a táncz sem maradhat el. Ebéd után tehát neki fogott a fiatalság és járta kotta nélkül a legjobb kedvvel este 6 óráig. Azt mondják a fiatalok, hogy a tanítóné a tánczról is bátran előállhatnának a vizsgára!

Este csaknem az egész társaság Ebergényi Mózes ur vendégszerető házában gyűlt össze, hogy a kedves napot még kedvesebben végezze be. A magyar embernek természetében van a vendégszeretet, de az a mit Ebergényi Mózes ur és kedves családjának tapasztalunk még magyar embernél is ritkaság.

Verespatak ez alkalommal is hű volt magához, hű volt a régi hírnevéhez, mert az az ünnepélyesség, melylyel e napot emlékeztetéssel kívánta tenni, melyet ugyszólva önként, jó érzelműtől indítatva rendezett, egy nagy városba is beilletett volna. Reméljük a szeretett tanfelügyelőnk is, mint mi, sokáig kedvesen fog visszaemlékezni napra.

Hogy miért volt Verespatakon oly égető szükség egy leányiskolára, az ugy a t. szerkesztőség, mint olvasói előtt ismeretes. De biznysága ennek az is, hogy már az első napokban 100 tanuló jelentkezett, úgy hogy a tanterem már nem képesek többet befogadni. Vajha ez iskola megfelelné a hozzá kötött reményeknek! Hiszünk, hogy megfelel, ha mind a tanítónők, mind az iskola gondnoksága hivatásának magaslatán fog állani; ez utóbbról kezkesedik a Damó Vilmos neve és buzgalma.

Argus.

Balázsfalva, 1884. febr. 20-án.

T. szerkesztőség!

Becsés lapja 7. számának „vegyes” rovatában közölt egy Farkastelke községében a folyó hó 10-én történt halál esetét, melynek egy szegény öregasszony névleg Marginean Éva volt tragikus áldozata, oly mulasztás miatt, mely részben a falusbíró, de nagyobb mérvben a farkastelki körjegyző: terbeli. Mégis a kérdéses közleményben kizárólag a falusbíró ellen emeltek panaszt, mintha egyedül ő volna oka annak, hogy a községi kut elhanyagolt állása miatt oka a szerencsétlen asszony belehalott és halálát lelte. Nem tudom ugyan, hogy bir-e közvetlen tudomással Farkastelke körjegyzője a kérdéselt közleményről? vajjon nem ő befolyásolta a szerencsétlen eset indokainak téves és elferdített előadását, hogy az esetleges felelősséget magáról elhárítván, azt egy egyszerű falusbíróra hárítsa, ki hírlap olvasással nem foglalkozván, a nyilvánosság előtt védekezni képtelen és bizonyos, hogy a szerencsétlen eset nagyobbára a körjegyző mulasztásának eredménye.

Ugyanis az elmúlt év nyarán többek között a farkastelki körjegyzőnek is megrendeltetett a szolgabírói hivatal részéről a községi kutak jókarban tartása iránti felügyelet, s midőn ennek bejelentésére a farkastelki falusbíró hivatalosan kihallgattatván, a kutakat jó karban állóknak nyilvánították, ennek megczafolását a farkastelki körjegyző

nemesak hogy elmulasztotta, de hanyagul mellőzte a további felügyeletet s a további jelentés tételt. S csak most, a midőn a szerencsétlen eset megtörtént, jelentette be hivatalosan, hogy a kut rossz karban volt. Annak, hogy községben nem temetőben, hanem kertekben ezközöltenek a temetések, szintén a körjegyző oka, mert hatáskörében és kötelességében áll a közegészségügyi törvény végrehajtása iránt gondoskodni, s ellenszegülés esetében csak illetékes helyre hivatalos jelentést tenni, hogy a fennálló rendszabályok alkalmazásba vétessenek.

Ezen közlemény szolgáljon tehát felvilágosításul azon közléssel szemben, mely a „Közérdek” vegyes rovatában oly számítással bocsátott szelnek. Ugy értesültem egyébiránt, hogy ez ügyben a nyomozat megindított.

r. i.

A „Kisfaludy-társaság” ülése.

— 1884 február 10. —

Kisfaludy Károly születésének évfordulati vasárnapján tartotta harminczhetedik közülését a „Kisfaludy-társaság” a magyar tudományos akadémia dísztermében. Az ülés 10 órakor vette kezdetét. A díszes közönség már jóval előbb, mint méhráj özlönlött oda, igyekezvén ki ki magának alkalmas helyet szerezni.

A terem zsúfolásig telve, egy karzat s az álló és ülőhelyek, valamint a társaság tagjainak s azok családja számára fentartott székek mind elfoglaltak. Kiválólag szép számmal volt képviselve a hölgyközönség, még pedig annak is a java — fiatalja! Nem esoda, mivel a programba fölvetett tárgyak változatossága, valamint az azok íróinak neve elég garancia volt arra nézve, hogy egy pár élvezetes órát remélhettek eltölteni.

A közlés tárgysorozata díszes kiállításban — homlokán Kisfaludy Károly arczképével — osztott szét a közönség között.

A terem felső részén a hallgató közönséggel szemben, bama biborvörös bársonnyal bevont álványon — mely üdezőld s szebbnél szebb exotikus növényekkel volt körülveve — függött Greguss Ágostnak olaj festményü arczképe.

Azülést Szász Károlynak, a társaság alelnökének beszéde nyitotta meg, melyben a „Kisfaludy-társaság” csaknem félszázados működésének eredményéről adott számot, fölemlítvén, hogy nem csak eredeti, úgy költői, mint prózai munkák megteremtésével, hanem az idegen nemzetek legjelesebb irodalmi termékeinek átültetésével is igyekezett irodalmunkat gazdagítani s hogy ma már a franciaia Molier, az angol Shakespeare és a görög Aristophanes classicus műveinek, az eredetihez hű azoknak minden szépségét visszatükröző, s oly remek fordításával dicsekedhetünk, minővel más nemzetek közül vajmi kevesen. Majd rámutatott az egyes irodalmi műfajok kisebb nagyobb mértékben való ápolására s végül a tehetségesebb ifju írói nemzedéket fölhitva az egyes elhanyagolt költeményfajok művelésére s azok műformáinak megalkotására, az ülést megnyitottnak nyilvánította. — Utána Csiki Gergely olvasta fel mult évről szóló titkári jelentését, melynek elvégzésével Beöthy Zsolt lépett a felolvasó asztalhoz s tartotta mely tanulmányra való s valóban remek emlék beszédét Greguss Ágost, a társaság nem rég elhunyt alelnöke felett, ismeretve őt mint költőt s mint tudós aesthetikust. A beszédet a közönség élénk éljenzése követte.

Majd Szász Béla olvasta föl „A halottak törvényszéke” című költeményét, melynek tárgyát az ó-egyptomi nép hitregei világából merítette: Oziris birodalmában, az istenek itélőszéke előtt egy öngyilkos lelke jelent meg, kit a birak elítélnek erényi, polgártársai irányában tanusított nemes indulata s jótettei daczára, mivel az Istenek jogába avatkozott, midőn saját életékioltotta csupán azért, hogy neje, a kit szeretett édes szerelmmel romba döntötte a családi szentély minden üdvét, minden boldogságát — hűtlenségével. — A költemény a közönség osztatlan tetszésében részesült.

Ezután Mikszáth Kálmán „A becsületes bíróság előtt” című rajzának felolvasása következett. Győri Vilmos olvasta fel.

Komoly hangulatban voltunk addig, nem esoda, hiszen a megnyitó beszéd inkább tudományos értekezés volt, az emlékbeszéd meg egy elveszett jelesünk emlékét ujította föl lelkünkben, az ezt követő költemény szintén halottal, tulvilági szellemekkel foglalkozott.

De nem így ezután.

Győry tiszteletes ur más hangulatba ejtett felolvasásával. Alig olvasott pár szót, hangos nevetésbe tört ki édes mindnyájunk. Óh! hisz abban a pár szóban anyyi és olyan eredeti magyar zamatu humor rejlik! Tárgyát egy felvidéki képviselő választási mozgalom képezi, melynek legérdekesebb atakja a megyei aljegyző s a soha igazat nem mondó főispán, ki midőn egy alkalommal az aljegyzőnek a „követválasztásra” vonatkozólag a jelenlegi szorult finaciális helyzetéről panaszkodott, „a régi jobb idők” illusztrálása végett bátorzkodott koczkáztatni azon eseménynek elmondását is, mely Bécsbenléte alkalmával vele történt. A színházban volt — s előadás közben a II. József császár komornyikja lépet be páhlyába, azon jelentéssel, hogy

mellőzte a
elt. S csak
nt jelentette
Annak, hogy
en ezközöl-
mert hatás-
lgyi törvény
és esetében
hogy a fenn-
osításul azon
es rovatában
item egyéb-
talott.

r. I.

Se.

ti vasárnap-
saludj-tár-
rmében. Az
önöség már
ezvén ki ki
s az álló és
ok családja
fálólag szép
pedig annak
raumba föl-
róinak neve
r élvezetes

ban — hom-
szét a kö-
ggel szem-
ron — mely
d volt körül
nyű arcz-

ökének be-
aság" csak-
tott számot,
mint prózai
zetek leg-
gyekezett
zia Molier,
es classicus
szépségét
kedhetünk,
Majd rámu-
mértékben
nemzedé-
k művelé-
est megnyi-
olvasta fel
végeztével
rtotta mely
let Greguss
lett, ismer-
t. A beszé-

renységé-
ptomi nép
azistenek
kit a bírák
tott nemes
gába avat-
hogy neje,
e a családi
ültségé-
ésében ré-

es bíróság
óri Vilmos

csoda, hi-
kezés volt,
léköt uji-
tén halot-

elolvasásá-
rt ki édes
ri és olyan
felvidéki
legérdeke-
em mondó
a „követ-
financiális
illustrálása
ek elmon-
történt. A
ef császár
sel, hogy

ő fellege kérti, sziveskedjék gyűrűjét befelé fordítani
újjan. Igen, mert hát a gyémánt oly ragyogó volt benne,
hogy vertette a császár szemét!

A rajz felolvasása után a közönség szüni nem akaró
taps és éljenzésbe tört. A társaság tagjai pedig kézzorítá-
sukkal igyekeztek elismerésüknek kifejezést adni a jelen
volt szerző előtt.

Végül Gyulai Pál olvasta föl „Gyümölcsösben“
című közvetlen melegséggel, igaz őszinte érzelm hang-
ján írt költeményét, mely szintén tetszésben részesült.

Majda mult évi pályázat eredményéről tétetett titkári
jelentés, mit az újabb pályázatok kihirdetése követett, mely
után az ülés d. u. 1 órákor véget ért.

I. Gy.

Az iparos ifjuság bálja.

A helybeli iparos ifjuság f. hó 16-án tartott tarisznyás
bálján valóban meglepő szép számmal jelentek meg ipa-
rosaink, úgy hogy az óvoda termei szűknek bizonyultak.
Az estély mindvégig a legjobb hangulatban folyt. Meg-
jelent azon Kovács Gyula polgármester is, kit a terembe
léptekor az iparosság hársányi éljenzéssel fogadott.

A vacsorázás alkalmával a vendégek egyszerre nem
is fértek a 100 terítékű asztalokhoz, s így két rendben
kellett asztalhoz ülni. A vacsora alatt az első poharat
Kovács Gyula polgármester emelte az iparosságra, örömet
fejezve ki, hogy ily szép számban láthassa iparosainkat
együtt, mit még ezideig nem igen tapasztalt. — Azután
Sebestyén Sándor polgári iskolai tanár éltette az iparos
ifjuságot, kifejezést adva azon rég óhajtott czélnak, hogy
Nagy-Enyeden iparos ifjusági egyesület alakuljon, lelkes
szavakban hívta fel az ifjuságot és azok pártolóját az eszme
mihamarábbi megtestesítésére.

Utánna Iucze Sámuel város-gazda emelt poharat a
jelenvolt iparosokra, Málnási Károly a jelenlevő női köz-
önségre, — ifj. Weksler és Kovács Sándor pedig a pol-
gármesterre és a vele megjelentekre, utóbbi megköszön-
vén az ifjuság nevében a szives megjelenést. — Azután
Karácsonyi György köszöntötte fel a polgárság iparos osz-
tályát, beszéde végén éltette Kovács Gyula polgármestert
és Sebestyén Sándor tanárt, mint az iparosság és a lé-
tesülni akaró ifjusági egyesület buzgó pártolóját.

Vacsora után a fiatalok újult erővel és kettős tűz-
zel járta a négyeseket, melyeket 40 pár tánczolt.

A tánczosnók sorában ott láttuk: Mezei Zsuzsika,
Bartha Ilona, Eszéki Berta és Lujza, Sándor Ilona, An-
gyalosí Polixena, Bartha József, Veress Anna, Balázs
Ilona, Belgyán Otília (Gyula-Fehérvár), Seprényi Kata,
Bodó Telka, Lazistyán Róza és Lujza, Kún Pepi és Amá-
lia, Szilágyi Erzsébet, Albert Berta, Ungár Ida, Müller Róza,
Khon Róza, Kovács Kata, Volfert Berta, Király Róza,
Tüzes nővérek, Varga Róza, Fodor Ilka és Ida, Macs-
kási Vilma, Albrechtovics Mari, Utezás Berta, István
Róza, Tóth Klára stb. kisaszonnyokat.

A kedélyes mulatság csak reggeli 6 órákor ért vé-
get, de csak azért, hogy kipihenve, délután ismét foly-
tassák a tánczot esti 11 óráig, mikor is mindenki meg-
elégedetten távozott, magával vivén egy kedélyes és pár-
ját ritkító iparos-bálnak kellemes benyomását.

Teljes elismerés illeti Kovács Sándor, Telegdy Ár-
pád, Angyalosi József és Karácsonyi György rendezőket,
kik nem sajnáltak időt és nem kíméltek semmi fáradsá-
got, hogy az iparosságnak ezen bál által egy kedélyes
és minden tekintetben sikerült estélyt szerezzenek.

Báli tudósítomást én is azon hó óhajttással zárom
be, vajha az iparos ifjuság mentől hamarabb megalakit-
hatná a már rég emlegetett „ifjusági egyesület“, hogy még
tánczoljunk annak örömeire is egy ropogós csárdást, mely-
nek ára természetesen az „iparos ifjusági egyesület“ pénz-
tárába vándorolna — saját alapja javára.

Adjá Isten mentől előbb! . . .

—i —gy.

A spanyol diákok Enyeden.

Folyó hó 16-án a spanyol utazó tanulók a nyugot
Európa nevezetesebb városait bejárva, nálunk is produ-
cálták magokat. A Bathlen-főtanoda ifjusága általok nem
is remélt s utjokban alig két helyt tanusított szivességgel
fogadta. Nemzeti zászlóval, zeneszó mellett vonult ki tes-
tületileg a vasúthoz elfogadásukra. Az állomás előtt sor-
falat képezve a diákság, négy magyar ruhás diák, mint
az ifjuság kebeléből kinevezett küldöttség fogadta a mesz-
sziről jött kollégákat. Nagy Elek IV. éves theolugus latin
dictioral üdvözölte őket.

Ünnepélyes volt a bevonulás is. A főtanoda kapu-
jában hatalmas éljont hangoztattak az összegyűlt tanulók.
Jó reklam volt az estély sikerére nézve ez a mozgalmas
élnék fogadás, mert estve oly szép számú közönség gyűlt
össze, a melyet bizony sokszor nagyobb művészet varázsa
sem képes tenni.

Előadásuk sikerére különben az ifjuság nem csak
zajos fogadásával hatott, hanem maga is mint szereplő
szívesen részt vett az előadásban. — Kíváncsian várta a
közönség: mit tudnak ezek a legtulsó országai? Mikor

spanyol nemzeti ruhájokban megjelentek, kitörő tappsal
fogadtattak. Szép is az és igazán festői. A falragaszok
programjai három szakasz igérték, a szakaszok közötti
részt aztán a theol. dalkar énekei és az Ujvári István
szavallata töltötték ki. Két szakaszban négyen játszottak,
egy hegedű, egy guitarre és két tamburával. A közönség
minden egyes előadásukat élvezettel hallgatta s nem
mondható, hogy a spanyol sajátos zene meg ne tette
volna hatását. Az a szelid légység, mely különösen az
olasz nyelv és zene sajátos, nyilvánul a spanyol zené-
ben is. Finom zenei érzékek különös kellemet tud köl-
csönözni, a méla áriának, mely főképp mély érzelme által
hat az ember kedélyére. Általán a közönség fokozódó ér-
dekkel kísérté, darabjaikat többször megújraza, s meg-
különösen az utolsó részben az „Ólé!!“ sotá caantée per-
les Estudian“ énekek kísért s mulatságos felkiáltásokkal
fűszerezett darab végeztével. Kétszer kellett eljátszaniok.
Ekkor sem tágitott a publicum. A lelkesült „hogy volt“
nak engedve újból és újból kijöttek az emelvényre s most
már „soron kívüli“ darabokkal s egy nemzeti táncz be-
mutatásával tették eleget a közönség kíváncsának. Utol-
jára aztán muguk is „kistétek a szerepből“ s az utolsó
productio már, művészi oldalát tekintve, esütörtököt mon-
dott jóformán. — A galleria újrázott, a földszint tapsolt
keményen, a spanyolok pedig kacagzó göresöt kaptak s
menekültek az — öltözött szobába. — A mi a hangver-
seny többi részét illeti, a theologiai dalkar sem hagyott
semmi kívánni valót fenn s ha még meggondoljuk, hogy
előre nem is tudhatták, hogy talán ők is szerepelni fog-
nak, minthogy csak a délutáni órákban lettek felkérve, —
azt is megbecsülnék, ha netalán darabjaik régi emléke-
ket keltettek is fel bennünk. — Ujvári István IV. theol-
ogus szavallata méltán figyelmet költött. Előadásában
ügyességét, tanulmányát dícséret illeti.

Előadás végeztével a theol. dalkar a diák collegá-
kat vacsorára hívta meg a „Nemzeti Szállodába.“ Kedé-
lyes kis társaság „koppant volt össze.“ A „helyzet ma-
gaslatán“ aztán még egy pár nótával kedveskedtek a diá-
kok s bemutatattak egy néger tánczot Cuba szigetéről. —
Vince Dániel tanár francia nyelven köszöntötte fel az
ünnepeltek, mire ők is francziánul válaszoltak s azzal
véget ért a kedélyes „diák-világ.“

17-én mentek el városunkból Medgyesre. Onnan
mennek Brassóba, onnan aztán egyik hallowás szerint
Oláhországba, a másik szerint pedig Tóvis, Arad s Fim-
mén át hazafelé térnek.

Nyilvános köszönet.

Az évek óta sovárogra várt verespataki állami
elemi leányiskolának folyó hó 10-én az egész értelmi-
ség buzgó részvételmellett történt ünnepélyes megnyitását
kedélyes díszlakoma fejezte be. A szép ünnephez méltó
szellemes pohárköszöntések rendén a népnevelés és ennek
szerény napszámosságai iránt lelkesedni tudó díszes vendég-
koszoru egyszerű felhívására a magyarországi tani-
tók Árvaháza javára versenyre váltotta meg pohár-
köszöntését, melynek fényes eredménye 60 frt 20 kr a
következő lelkes hölgyektől és férfaktól: Ebergényi Sománé
1 frt, Boér Béláné 1 frt, Ebergényi Mózesné 1 frt, Ajtai
Jánosné 1 frt, Jánki Andrásné 1 frt, Damó Vilmosné 1 frt,
Szilágyi Etelka 1 frt, Csiki Otília 1 frt, Dávid Jánosné
1 frt, Jánki Józsefné 1 frt, Jánki Kálmáné 1 frt, Zsurka
Józsefné 1 frt, Ebergényi Sandorné 1 frt, ifjabb Kornya
Györgyné 1 frt, Barabás Sandorné 1 frt, Ebergényi Mózes
3 frt, Boér Béla 3 frt, Damó Vilmos 2 frt, Ebergényi
Gyula 2 frt, Jánki András 2 frt, Ajtai János 1 frt, Eber-
gényi Sona 1 frt, Moldován Lajos 1 frt, Gruber József
1 frt, Jánki Kálmán 1 frt, Zsurka József 1 frt, idősb
Ebergényi Sándor 1 frt, ifj. Ebergényi Sándor 1 forint,
Pacurariu János 1 frt, Jánki József 1 forint, idősb Dávid
János 1 frt, Kornya György 1 frt, Boénár Károly 1 frt,
Obvéger Vilmos 1 frt, dr. Bálint Albert 1 frt, Mester
Etele 1 frt, Almusán János 1 frt, Hámorszki József 1 frt,
Bartalics János 1 frt, Csiki Antal 1 frt, Barta András
1 frt, Jenei Mánó 1 frt, Hensel Károly 1 frt, ifj. Jánki
Samu 1 frt, Sulutz Pompilius 1 frt, Székely József 1 frt,
Székely Ágoston 1 frt, Czura Sándor 1 frt, Háza Sándor
1 frt, Grünwald Richárd 1 frt, Jánki Gyula 1 frt, ifjabb
Székely Sándor 1 frt és Gáspár János 1 frt 20 kr. —
Összesen 60 frt 20 kr.

Fogadják a lelkes adakozók a magyarországi tani-
tók árvái nevében forró köszönetem kifejezését.

Gáspár János,
alsóféhérmegyei kir. tanfelügyelő.

VEGYES HIREK.

— Lukács László orsz. képviselőnek, megyénk
kiváló képességű fiának. Prileszki Tádé képviselőház zá-
rszamosdási bizottmányának elnöke, a bizottság ülésén, f. hó
14-én előadói tevékenysége elismeréséül, arany tollat
adott át.

— A bányatörvény megvitására összehívott an-
ket f. hó 11-én tartott gyűléséből egy albizottságot kül-

dött ki a „köszön szabad bányászata“ tárgyában javaslatot
tenni főleg azon értelemben: miképpen lehetne a köszön
felszabadítását a földbirtokos osztály érdekeivel összeegyez-
tetni. Az albizottság Matlekovics S. államtitkár elnöke-
lete alatt következő tagokból áll: gr. Andrássy Manó; Pro-
bnsner Arthur, Lukács László képviselők, Herrieh Károly,
F. Moys Sándor, Kunecz Péter oszt. tanácsosok, gömöri
Szentágh Pál, Guttmann Oszkár, Szfancsek Károly, Rédly
Sándor.

— Zalatnáról oly értelmű értesítést vettünk, mi-
szerint az ottan felállítani tervezett állami népiskola ügyé-
ben már csaknem a kivitel pontjáiig haladott tárgyalások
a rom. kath. püspökség kicsinyes és alaptalan felekezeti
féltékenysége miatt fennakadtak s ez okból a mostani
kinestári finiskola egyetlen, már teljesen szolgálatképte-
lenné vált agg tanítójának nyugdíjaztatása még mindig
késik: — biztos forrásból vett tudomásunk szerint meg-
nyugtathatjuk felszólalót, hogy miután a rom. kath. egy-
házi főhatóság azon követelésével, miszerint a kinestár
most eddig az ottani kinestári iskola fenntartására adott s
tört már ez állami iskolára fordítandó összegek, csakis
rom. kath. iskolai czélokra fordíttassanak, törvényesen
elutasítottat, az állami népiskola felállítására ellen a köz-
oktatási dotatio korlátolt voltán kívül más akadály már
fenn nem forog, sőt éppen most már katolikus egyházi
részről is ohajják az iskolaügynek az állam által mielőbbi
rendezését, s mivel hogy a 78 éves elaggett kinestári fiu-
tanító 50 évi, a magyarság érdekében éppen nem méltá-
nyulás nélküli szolgálata betelével f. évi július 1-én
megérdemelt nyugalomba lép, biztos a remény, hogy a
jövő tanúre legalább az új fiutanító mint állami fog ki-
neveztetni, sőt valószínűleg az állami fiu- és leányiskola
szervezése bevégzett tényre lesz.

— Alvinczi hírek. Az alvinczi olvasó-egyesületnek
pénztára javára f. hó 16-án tartott tánczvizalma igen szé-
pen sikerült minden tekintetben. Már 8 órákor kezdett
gyülekezni a közönség. Igen csinos női közönség volt. A
vidék is szépen volt képviselve. Elvem — hacározott elvem
levén a megjelentek névsorát semmi szin alatt nem kö-
zölni — mert békesség embere vagyok — ez uttal
sem említem fel. Mint érdekelt fél sem teszek semmi
észrevételt egyebet, mint azt, hogy jól mulattak s mulat-
tunk, s a kik eljöttek nem bánták meg. A mulatságnak
csak a nap feljötte vetett véget. Anyagilag felül van 125
frt bevétel. Erről azonban annak idejében, midőn számadá-
sunkat f. év márczius 2-án tartandó rendkívüli közgyűlöl-
sünkben megteendjük. — Folyó év és hó 17-én tartá meg
az alvinczi önkéntes tűzoltó-egyesület az évi rendes tisztá-
közgyűlést. Korán reggel plakátokon illetetett a leendő —
az egyesület alakítása körül oly sok érdemeket méltán kivi-
vott Deák György. A gyűlésen meg is választott fő-
parancsnokká. A tisztikar nagyobb részben a régi maradt.
Az egyesület helyzetéről, múltjáról jövőben érdemleges en.
— Folyó hó 15-én a garázdálkodó farkasok ellen az al-
vinczi vadászársaság hajtó vadászatot rendezett Dálya
határán, a mikor is két szép nagy példány farkas elejte-
tett, melyek az nap este Alvinczre beszállítottak.

— Lapunkban a verespataki dalkör által rendezett
bálról szóló tudósításban a fellírtak közt egy kis hiba
esett, a mennyiben Rákosi István (Abrudbányáról) nem 1
— hanem 2 frtot fizetett felül. Ugyszintén Jánki Andrásné
a bálban jelen voltak névsorából kimaradt vétségéből.

— A balázsfalvi járás körjegyzői által, Finna
István szolgabíró elnökelete alatt f. hó 16-án rendezett
bál sikerült volt, és szépen jövedelmezett a jegyzői nyugdíj-
alap javára. Enyedről ott voltak Tóth Miklós árvaszéki
elnök és Szász József szolgabíró arak is.

— A képviselő választásokra már megindult a
mozgalom. A szélsőbal volt az első, mely programot
adott. Most ugyanott készül adni a mérsékelt ellenzék is.
A nagyszabedű román nemz. ti párt állandó bizottsága is
szervezkedésre hívja a román választókat. Kolozsvárt is
szervezkedett a szabadelvű párt. Sajnálatos, hogy Horváth
Boldizsár alkotmányos közéletünk ezen kiváló alakja, a
szombathelyi kerület képviselője, a nagymérvű pártosko-
dás miatt nyílt levélben már kijelentette visszavonulását.

— Majláth országbíró gyilkosait f. hó 23-án 7
órákor reggel kivégezték.

KÖZGAZDASÁG.

Kisebb méhész-telepek berendezése.

(Folytatás.)

Az also polez 50 emnyire téve a föld színétől, a
békák, gyíkok, kígyók a röplukatt nem érik fel oly könny-
nyen és nem tognak a méhekben oly sok pusztítást tenni.
De azért is, hogy a kezelések könnyebb legyen. A méhész
ne legyen kénytelen guggolni.

Három sor lévén egymás felett, kevés költségtöb-
blettel, másfél annyi méhet helyezhetünk el, mint kü-
lönben.

A harmadik sor számára egy méter magas tért ha-
gyunk, hogy könnyen hozzátérni lehessen. Három kaptart
egymás fölé számítva, a méhes belmagassága 310 cm. le-
end s ekkor megér benne 56 törzs.

Ha azonban csak két sorban akarjuk a kaptárokat
egymás felett, akkor 80 emnyel alacsonyabb, vagyis 230
cm. leend. Ez esetben megér benne 38 törzs. A keleti
felől való vége a méhesnek úgy legyen szerkesztve, hogy
az alsó sorban ott is megérjen 4 kaptár; a felső sorban
két oldalt egy-egy kaptár; közepett pedig egy ablak, mely
belülről fatáblákkal (spalet) zárható legyen. Szintén a belső
ajtó is üveges legyen. Így azután meglesz a kellő világos-
ság, hogy bent dolgozhassunk. Nyárára pedig az üveg-
ablakok helyett mind az ajtót, mind az ablakok szunyog-

hálókkel láthatjuk el; hogy a szellőzés meglegyen, de a méhek ne jöhessenek be, és munkánkban ne háborgassanak.

Az oldalfalakat ráházaltal akként osztjuk be, hogy minden kaptárnak egy-egy ablak hely jutván, két közfalal kitöltetik, vagy kettős deszkázattal bedeszkáztatik. Eppen azért kell a külső oszlopoknak oly vastagoknak lenni, hogy kívülről és belülről azokra a deszkákat rászegezni lehessen. Közben aztán szezska, moha, vagy hamuval kitöltendő.

A méhes be is padlósoltassék; főképp pedig azért, hogy azt is kitömvén tölire melegbő tegyűk.

A tető nád, vagy zsupszalma legyen; ez legelősb. Talán könnyen hozzá lehet jutni; bármely falusi mesterember meg tudja csinálni, s mindamellert jó melegtartó és ha az eső ráesik nem kopog s az által nem izgatja fel a méheket.

A tető oly lapos és széles legyen, hogy a kaptárakon kívül mintegy 30 cmnyire nyuljon ki a csepegő; szélessége tehát 360 cm. legyen.

Azonban tudva azt, hogy csak 100 frt áll rendelkezésünkre, korántsem szabad, hogy a méhest mindjárt kezdetben tökéletesen felépítsük. Elég lessz az első évben az oszlopokat felállítani, s azokra a tetőt felrakatni. Falun ez pszlopokat, valamint egyéb erdei fát, és fedőanyagot is olcsón megkaphatjuk; s ha még hozzá egy faragóféle, jó emberünk akad, magunk is hozzájárulván, 30 frtból kiáll az egész; természetesen az oldalfalak, ablakok, padlás ajtó, azok elmaradnak. Tölire aztán a hogy lehet becsináljuk, hogy méheink a szelek és hideg ellen védve legyenek. Egyelőre tehát ezen téli munkák csak odáig terjed, hogy a méhesnek mintegy a vázat elkészítsük. Tavaszra veszünk 5 kas méhet 8 frtjával, az 40 frt. A megmaradó 30 frtból pedig szerzünk méhészkönyveket, s a legszükségesebb eszközöket. Hozatunk egy minta kaptárt is Kolozsvárról Bodor László kir. ügyosztól, mely a szállítási költséggel együtt belekerül 3 frtba. Ezen minta után magunk iparkodunk készíteni még vagy 9 kaptárt; mely szinten belekerül 18 frtba, összesen 100 frt.

(Vége következik)

— **Piaci árjegyzék.** Nagy-Enyed, 1884. február hó 21-ről.

Heoliter tisztabuza 6 frt 50 kr. Rozs 4 frt 50 kr. Elegybuza 5 frt 50 kr. Törökbuza 4 frt 25 kr. Zab 3 frt. 100 klgm szén 4 frt 80 kr. 1 klgm marhahús 44 kr. 1 klgm disznóhús 48 kr.

Szerkesztői izenet.

M.-Herepe B. F., Utrecht N. Zs., M.-Ujvár F. L. közölni fogjuk.

M.-Ujvár: „Ösz-fő” kérjük a mulatságos folytatást, hogy egy tőreza telhessen ki, de sziveskedjék — sub rósa — beces nevét is megismertetni.

Zalathna. Az ügyről felvilágosítást szerezve — közöljük megnyugtatósan. Kérjük további közleményt.

Alvinez. Bálí tőrezával már rendelkezvén, nem adhattuk.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Szarvasmarhák

nyaralóba felvételnek o-tordosi „Algyor” nevű legelőre, értekezhetni alól-irottal Oláh-Tordoson személyesen, vagy levélben utóposta Nagy-Enyed.

Ugyanott eladó 100 szekér jó széna.

Klimes Károly,
tisztartó.

1—3.

A n. é. sörfogyasztó közönség figyelmébe!!

Van szerencsém ajánlani kitűnő és tisztán ellenőrzés mellett kezelt **Nagyszebeni Habermann-féle kiviteli SÖRÖMET,**

mely (Tövis-utca 816. sz. a.) raktárában naponta ugy kis, mint nagy mennyiségben az alábbi árakban kapható:

Hordó sör á 25 liter 5 frt 12 1/2 kr. — Palaczk sör á 0.7 liter 20 kr. — Palaczk sör á 0.5 liter 16 kr.

10 palaczk sörnél palaczkonként 2 kr árengedmény.

Végül — tekintve az eddigi palaczk készletem nagy mennyiségének azon feledékeny sörfogyasztók által megeseonkítását, illetve kissebbitését. kik a raktárából kiadott palaczkokat vissza nem szolgáltaták s ez által nekem tetemes kárt okoztak, ennek jövőbeni kikerüléséért biztosítékkal idegen és ismeretlen sörfogyasztóktól palaczkonként 15 kr óvadékat veszek, mely összeget a kiadott palaczkok visszaszoleáltatásakor azonnal megtérítek.

Nagy Enyed, Tövis-utca 816: sz. a.

Telyes tisztelettel
RADLER JÁNOS,
raktárnok.

Vidéki megrendelések jótállás mellett pontosan teljesítettek.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkek és munkák a megnevezett első rendű czégekől a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykör 7.) rendeltetnek meg.

A következő előnyök biztosítottak: 1. Csakis kitűnő minőségű cikkek és munkák, csakis első rendű czégekől küldetnek a megrendelőnek, egyedül az eredeti árakon, eredeti árjegyzék szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti s megtakaríthatja a külön-külön szállítási költséget. — 3. A csillaggal megjelölt cikkek és munkák szabott árából 10%-et engedünk s 10 frton felül portomentesen szállítunk mindent. 4. A megrendelőnek megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla elsőrendű spediteur eszközli.

Minden küldeményért hármaz jótállás: a czége, a spediteur és a „Nemzetközi Hirdető”-é.

I. Gyógykülönlegességek.

Brázay-féle sóborszesz. 42 különféle betegségben fölérhetetlen hatású, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

Hungária kávé. Szalády Antaltól Gyomorbajban, béhurutban stb. szenvedőkre rendkívül jó hatású. Egészségesekeknek megbesülhetetlen. Egy kiló 1 frt 20 kr.

Forty-féle egytetemes sebtapasz, minden seb azonnali gyógyítására. Árjegyzék szerint. — **Weis M.-féle universalis sebkendő,** ára 30, 50 kr.

Hoff János-féle egészségi sörök, 1 palaczk 60 kr, maláta-cukorkák 20 kr, malátakivonat 70 kr. — **Strausz B. mellőre, hűsítő labdacsei és mellpasztillái.** Árjegyzék szerint. — **Kárpáti egészségi labdacsek** köhögés, görvény, mellbajok ellen Friedrich főraktárától 21 kr.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárától: szakálnövesztő 2 frt 60 kr. Vas bravais 3 frt. — Különösen ajánljuk:

Szem-essentia dr. Leboistól, francia szemgyógyvíz, egészséges szemek erősítő sére is megbesülhetetlen hatású, így hogy minden szemre féltékeny egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyenge, beteges fájós szemekre nézve s egyáltalában minden szem baj bántalom vagy betegségben nélkülözhetetlen, minthogy e nemben a legkitűnőbb gyógyhatású s a legnagyobb orvosi tekintélyek által legjobban ajánlt medicina. Török Józsefen kívül kapható a vezérképviseletől: Müller L. Sarokári-utca 4. Egy üveg 90 kr.

Ürmös-essentia. Arany érmekkel kitüntetett gyógyszer, béhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva a legkitűnőbb ürmöst adja. Török Józsefen kívül kapható id. Müller Jakab feltalálónál (Rostély-utca, saját háza), ára 50 kr. Nagy palaczk (másfél liter) 3 forint 50 krajczár, használati utasítással.

Köszvényvászon Török József gyógyszerárától.

„Szultána-növényzappan,” Nemecsek-féle, börbetegség, májfoltok, szeplők, hajkorpa és migrain ellen. Ára 35 kr. Vezéraktár Sinkó Józsefnél Uj-utca 1.

Fácányi A. gyógyszerárától a következő nagyhírű elismert különlegességek: a) Fácányi-féle magy. édes mustár gyomor- és béhurut ellen 1 frt vagy 50 kr. b) Fácányi-féle foggapír fogfájás, arc- és fülszagatás ellen. Egy kis csomag 70 kr. c) Fácányi-féle Phenyl zappan börbetegségek ellen 70 kr. d) Sos borszesz (szakértőtől) 1 frt 20 kr, 70 kr.

Ezenfelül minden gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Blaháné-arepor. Müller M. illatszertárától. Ugyanonnan mindennemű pipere- és illatszerek.

Jaulusz-féle „Juno-eréme” ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplők, májfoltok ellen. 1 frt 50 kr. — „Juno-pasta” az arez hófehérré tételére, 2 frt. „Juno-puder” 60 kr. A bécsi és budapesti vegytani intézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kaptos pipere-szerek.

Uj magyar hajfestő szer a természetes szín visszaállítására. Tokody-féle, ára 2.50.

Szultána-pipere zappan. Minden boudorban nélkülözhetetlen, csodálatos hatású elismert. Ára 3 drb 1 frt. Nemecsek-féle. Sinkó Józsefnél, ujutca 1. sz.

Hajnövesztő szer. Hansner R. családí titka. Ára 1 frt 40 kr.

Ezenfelül minden pipereszer árjegyzék szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekete bőrkenő-gyár” gyártmányai. Fekete bőrkenő 1 frt 20, sárga 1 frt 50. Éreztsítőtő 10 kr. Kettős velencei bőrlak 60 kr. Nemecsek-féle. József főherceg udv. szállítója. Katonai, esendőri stb. szállító.

Egytetemes hideg enyv, Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, fadarabok és bőr összeragasztására. 20 kr.

Mosászký-féle fénymaz. — **Nemecsek-féle éreztsítőtő** 10 kr. — Rovarpor, Polsch-féle 1 frt. — Patkányirtószér Reisztl 1 frt.

Ezenfelül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron.

Divatárak, ruházat.

Férfi divatárak és fehérműek Karikás Lajostól. — Egészségi fehérműek és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle a budapesti főraktáról. — Kalapok Nyerges M. gyárától.

Női divatárak Monasterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — Női ruhák Friedrichtól, a volt Alter és Kiss főszabásztól.

Czípők, Lőrincz István gyárától urak, hölgyek és gyermekek számára.
Ezenfelül minden áruk ered. árjegyzék szerint.

Mindenfélék.

A Gschwindt-féle szesz, elesztő-, likör- és rumgyári részv. társaság Budapesten szesz-, elesztő-, likörből, rumból és cezetessentiából álló készítményeit ajánljuk. Gyár és fűrdőintézet: Józsefváros, álló-ut. Főraktár: Károly-körút 17. sz. br. Orczy-féle ház.

Butorok, az I. butor-ípar-társaságtól. — Excellens-féle 16-féle ezéla Schöberl K-tól — Pénszekerények. Wiese Fr. udv. száll. — Vasbutorok Stitz Henrik-től. — Ágnyeműek Hüttel Tivadar udv. szállítóktól.

Üvegnumék Stölze és fia gyárától. — Kocsik Bogdán J. gyárától. — Lőszerszámk Szigeti L-tól. — Tornaeszközök, szerszámok, malomkövek, konyhaeszközök Geitner és Rauehtól.

Billard és tekeasztalok Gyöngyösy J-tól. — „Ariston” önjátszó szalon-hangszer 25 frt a főraktáról. — „Orchestron” önjátszó óriási zenekar ára 1000 frttól fölfelé; a főraktáról. — Zongorák Lédezy gyárától.

Lőfegyverek, pisztolyok stb. Kirner udv. szállitonál. — Vadászati és uti cikkek Kertész Tódortól.

Gazdasági gépek Fehér Miklóstól. — Varrógépek Neidlingertől. — Mesterségekhez szükséges szerszámok Geitner és Raustól.

A legkitűnőbb eredeti francia pezsgőborok Jaques Louis Frères francia czég budapesti vezérképviseletétől. Müller L-tól Grand vin de la couronne 3 frt 80 kr. Carte blanche 1-ére chois 3 frt 50 kr (Sorokári-utca 4. sz.)

Essentia mindennemű likör gyártására Wetterich Arnold gyárától.

Sikerült és szép arezképek Naumann Ign. műterméből. Szenrajz 3 frt, krétarajz 6 frt, olajfestm (életnagyság) 8 frttól fölfelé. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — Arezképes választási zászlók k. sz. Neumann Ign. műterméből.

Vésnöki munkák, pecsétnyomók, bélyegzők, pecsétbélyegek, monogrammok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Schmitt Adolf és társa m. kir. szab. börgyára, szij, börműek- és gépszijakban (Hársfautca 1 sz.) a monarchia legnagyobb gyára. (Hadfelszerelés.) Számos kitüntetés.

Humayer Károly (Sorokári-utca 94. sz.) mészke- és tégláégető gyárát, mint Budapesten a legerősebbet, a legjutányosabbat és legnagyobb szállítókra is a legképesebbet a legjobban ajánljuk építkező községeknek, hatóságoknak és magánsoknak.

Egy szóval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint készíttetik és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek, áruinak és gyártmányainak (Tokaji, mènesi, balatonvidéki, borok Vámosy Lajos utján, kőbányai sörök Dittrich és Gottschlig utján, huskonszerek a Weisz testvérektől, selmeczi pipák Heller F.-tól, magyar vas, acél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák papír, szappan, szegedi paprika, gácsi posztó, stb.) mind legdirectebb forrásból: szabott áron és az eredeti czég árj. szerint. — Elelegendő egy levelező lapot írni a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerk. (Budapest, VII. Károly-körút 7.)

Pontos, becstületes és gyors szolgálat.

1—48.